

Gäller för: Intensivvårdsavdelning Kungälv

Giltig från: 2025-04-08

Innehållsansvar: Jennie Sjöstrand, (jensj2), Ivasjuksköterska

Giltig till: 2027-03-25

Godkänd av: Christina Bergqvist Grivans, (chrgr6), Överläkare

Alfentanil (Rapifen®) på IVA

Förändringar i denna version

Förtydligande kring vilken vikt som avses vid dosering. Tillagd länk till dokumentet ”Viktbaserade ordinationer av läkemedel och dialysinställning av CRRT”. Tillagd instruktion kring administrering av bolusdosen.

Bakgrund

Alfentanil (Rapifen®) är en kortverkande opioid snabbt insättande effekt, både vad gäller smärtlindring och andningsdepression, maximal effekt inom 1–2 minuter.

Vid enstaka doser är durationen av effekten 15–30 minuter.

Vid långvarig infusion sker en ackumulering (distributionsvolym vid steady state 12–98 L). Halveringstiden för terminal eliminering (~ utsöndring från kroppen) varierar mellan 1–4 timmar. Det innebär att det är mer svårbedömt när effekten är borta efter avslutad infusion om den pågått i flera dygn.

Alfentanil är ca 15–20 ggr så potent som morfin, dvs 10 mg morfin iv motsvarar 0,5–0,75 mg alfentanil iv.

Dosering baseras hos normalviktiga på ideal kroppsvikt, IBW. Hos överviktiga rekommenderas att man använder justerad kroppsvikt, se nedan.

Kvinna: $IBW = [45,5 + 0,91 * (\text{Längd i cm} - 152,4)]$

Man: $IBW = [50,0 + 0,91 * (\text{Längd i cm} - 152,4)]$

Justerad kroppsvikt = $IBW + 0,4 * (\text{uppmätt kroppsvikt i kg} - IBW)$

På ServoU beräknas IBW om man fyllt i Kön och Längd.

I IVA´s vätskebalansdokument, som vi använder för beräkning av dygnsbalans och nutrition, beräknas justerad kroppsvikt automatiskt.

Olika referenser anger doseringen antingen i mikrog/kg/timme eller mikrog/kg/minut. Övriga sederingsläkemedel doseras oftast per timme varför det har valts i denna rutin.

Arbetsbeskrivning

Indikation

Smärtlindring och sedering till respiratorvårdade patienter.

Administrering

Ges outspätt 0,5 mg/mL som bolusdos iv eller infusion via sprutpump.

Dosering

Bolusdos inför smärtsam procedur eller behov av fördjupad sedering: 0,25 – 0,5 mg dvs 0,5 – 1 mL. Ges långsamt under ca 30 sekunder. Späd vid behov för att underlätta långsam injektion. Förväntad maximal effekt av inom 90 sekunder och analgesieffekt i 5–10 minuter.

Kontinuerlig infusion som del i sedering:

Starta eventuellt med en bolusinjektion på 5–15 mikrog/kg (intubationsdos 20 mikrog/kg) beroende på patientens tillstånd och övriga sedering.

Infusionshastighet beroende på patientens tillstånd och övriga sedering men sannolikt är en lämplig initial dosering 10 mikrog/kg/timme.

Vanligt doseringsintervall vid sedering på IVA är 5–25 mikrog/kg/timme.

Vid användning på operation (=TIVA) rekommenderas underhållsdos 15–30 mikrog/kg/timme – där det lägre intervallet är efter 3 timmars anestesi.

Reducera dos hos äldre (>65 år) och patienter med nedsatt leverfunktion.

Reaktioner

- Andningsdepression.
Spontanandning kan i de flesta fall upprätthållas med en långsamt injicerad bolusdos som inte överskrider 7 mikrog/kg (1 ml/70 kg).
- Brady- eller takykardi
- Muskelrigiditet (bröst- och bukmuskulatur men är även beskrivet i nack- och extremitetsmuskulatur).
Risken för muskelrigiditet ökar vid snabb injektion eller höga doser. Pga risken för muskelrigiditet bör man undvika att ge alfentanil till patienter med myastenia gravis.

- Dyskinesi

Om något av detta inträffar gäller symptomatisk behandling (dvs naloxon, atropin resp. bensodiazepin eller propofol).

Relaterad information

[FASS.se](#) Hämtad 8 april 2025.

[Viktbaserade ordinationer av läkemedel och dialysinställning vid CRRT.](#)

Referensförteckning

[Produktresumé Alfentanil Hameln 0,5 mg/ml](#); Läkemedelsverket 2023-02-07

www.rxlist.com/alfentanil-drug.htm#description (websidan senast reviderad 2024-10-01) Hämtad 8 april 2025

Barium id: 46 429

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Intensivvårdsavdelning Kungälv

Innehållsansvar: Jennie Sjöstrand, (jensj2), Ivasjuksköterska

Godkänd av: Christina Bergqvist Grivans, (chrgr6), Överläkare

Dokument-ID: SV9761-782711715-153

Version: 3.0

Giltig från: 2025-04-08

Giltig till: 2027-03-25